

Un gest de dignitat en un món massa indigne

Tant fa la xifra concreta, el cert és que el dissabte 18 de febrer una immensa riuada de gent es va manifestar a Barcelona per dir que ja n'hi ha prou, que hi ha centenars de milers de persones que necessiten refugi de manera imperiosa i que aquí hi ha gent i institucions disposades a oferir-ne. Una manifestació que va acabar al mar, un espai inspirador i bell que darrerament ha esdevingut centre de pèrdues de milers de vides humanes, que fugen de l'horror, que aspiren a la tranquil·litat i que s'embarquen en un trajecte precari, ple de riscos, per acabar-se trobant murs i filferrades a l'arribada.

Una manifestació i, una setmana abans, un concert que representen una bona resposta ciutadana a un dels reptes més majúsculs del nostre present. No és que l'anonemada *crisi de refugiats* sigui el tema més important i crucial al qual ens enfrontem: malauradament, tenim molts fronts, moltes *crisis*, que ens reclamen intel·ligència, valor, audàcia i humanitat. Però sí que la resposta que donem a les demandes dels refugiats mostrarà de manera clara i contundent quina talla moral tenen els Estats i les societats que conformem aquest projecte, ara en semifallida, que es diu Europa.

Enmig d'una Europa, i més enllà, que sembla optar per la construcció de murs, la militarització de les fronteres i el racisme i la insolidaritat més descarnades, en un moment en què els partits i les formacions polítiques que promouen aquesta simplista visió condicionen les actuacions de molts governs europeus i, en diversos casos, estan en disposició d'arribar a encapçalar-los i gestionar-los, la mobilització promoguda per Casa Nostra, Casa Vostra ha estat un gest de dignitat magnífic. I una gran contribució

JORDI ARMADANS

a fi de contrarestar l'onada insolidària i racista que ens aclapara pertot arreu.

Casa Nostra Casa Vostra ha significat una experiència potent i, en certa manera, inèdita: sorgida de l'impuls de gent jove no necessàriament enquadrada prèviament en moviments i entitats, amb la voluntat de fer alguna cosa davant la situació que van viure i palpar de manera directa, entren en contacte amb la col·laboració del món cultural i periodístic i el suport i la complicitat del teixit associatiu. I tota aquesta energia ha sumat i multiplicat la força fins a aconseguir uns èxits d'implicació ciutadana i de mobilització que no s'han vist, malauradament, a la resta del continent.

El treball, però ve de lluny. Ja fa vora dos anys, la Plataforma Stop Mare Mortum alertava de la passivitat davant la qual ens miràvem l'abocador de vides humanes en què s'estava convertint la nostra Mediterrània. I, anant, més enllà, trobem tota la feina diària, constant i imprescindible, d'una banda, de les entitats i col·lectius dedicats a la promoció, garantia i defensa del dret d'asil i, de l'altra, de les ONG i moviments que treballen per la pau, els drets humans i la justícia global.

De fet, tal com ens recorda oportunitatament la campanya "Lluites compartides"

impulsada per Òmnium Cultural, a casa nostra hi ha un bon patrimoni de mobilitzacions, lluites i reivindicacions en demanda de drets econòmics, culturals, comunitaris i socials i, també, mirant enfora, en clau solidària, en demanda d'un món més just i en pau.

Per això, aquest 18F va despertar alguns records de la manifestació que, ara fa 14 anys, va ocupar de manera massiva els carrers de la ciutat en protesta per l'absurda guerra de l'Iraq. Una guerra i una posterior ocupació que, bé caldrà apuntar-ho, es troben entre els factors de l'existència, puixança i crueltat de Daesh, l'autoanomenat Estat islàmic. Tinguem-ho present: perquè, quan se'ns diu que cal fer front a l'amenaça terrorista, s'oblida que més que fer la guerra per combatre'l caldria no haver fet guerres criminals que el van acabar promovent.

És cert que aquesta ciutat i aquest país han tingut i tenen un llarg historial de sensibilització i implicació en causes solidàries, pels drets humans i la pau. Això no ens fa millors (les limitacions, contradiccions i *posturejos* existeixen, i ben notablement) ni impecables (en molts casos no s'ha reaccionat com caldria, com el cas de Síria, per exemple, o molts conflictes africans oblidats i menystinguts). Però demostra que hi ha una certa capacitat d'empatia amb el patiment aliè i d'indignació davant la indignitat. No és poc, en el context actual. Cal, sense cap mena de dubte, activar, impulsar i consolidar aquest patrimoni social cap a dinàmiques de més alt compromís i de més àmplia coherència.

Perquè, pel que fa a la crisi de refugiats, la qüestió fonamental no és, només, "ser solidari o no ser solidari". És ser responsable. En sentit estricte, co-responsable. És adonar-se que no pots defugir de ser part de la solució quan has estat part del problema. Que no ens podem

LA QÜESTIÓ NO ÉS "SER SOLIDARI O NO SER SOLIDARI". ÉS SER RESPONSABLE. NO POTS DEFUGIR SER PART DE LA SOLUCIÓ QUAN HAS ESTAT PART DEL PROBLEMA

ABANS QUE FER LA GUERRA PER COMBATRE L'AMENAÇA TERRORISTA, CALDRIA NO HAVER FET GUERRES CRIMINALS QUE LA VAN ACABAR PROMOVENT

desentendre d'un món tal com és, d'un món que hem ajudat que sigui tal com és. Les persones refugiades fugen dels horrors de la guerra, de les vulneracions dels drets humans, de les persecucions per ordre religiós, ètnic, social, de la violència de gènere, de la brutal repressió de règims criminals i autoritaris. I, també, és clar, hi ha centenars de milers de persones que fugen de la misèria i la injustícia.

I, en tot aquest estat de coses, la resta del món potser som indiferents, però hi tenim a veure. Potser ens en voldríem allunyar però hi estem connectats. Potser no en volem saber res, però en sa-

bem moltes coses. Potser volem mirar cap a una altra banda, però el que s'hi veu ens és familiar i proper. Perquè en formem part. Perquè l'estat de coses ens pertany. Hem donat i donem suport a dictadors i règims impresentables, indiferents a com tracten la gent que els pateix, a canvi que ens gestionin interessos inconfessables.

Hem alimentat i alimentem guerres, hem consentit actors armats en multitud de conflictes en funció de quin aliat ens convé a la zona, mentre hem prescindit absolutament del patiment que aquest conflicte implicava a la població civil. Hem venut i venem armes que han

acabat servint per esclafar revoltes ciutadanes, i per posar més benzina a guerres que hauríem de mirar de calmar i encarrilar per vies diplomàtiques. I un llarg etcètera.

La crisi de les persones refugiades ens recorda que aquest món no va bé, que cal canviar moltes coses. I que moltes d'aquestes coses depenen de nosaltres, de quina mena de política, economia i democràcia impulsem.

I com més digna sigui la resposta que donem, més digne serà el món en què viurem.

Director de FundiPau